

DATOS IDENTIFICATIVOS

Teoría e Método da Arqueoloxía

Materia	Teoría e Método da Arqueoloxía			
Código	002G250V01205			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 1º	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Perez Losada, Fermin Emiliano			
Profesorado	Perez Losada, Fermin Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Introdución xeral á Arqueoloxía como disciplina ou ciencia histórica específica nas súas dimensións teórica, práctica e patrimonial. Estudo da especificidade e características da evidencia arqueoloxica. Explicación, comprensión e aplicación da metodoloxía arqueoloxica como medio de coñecemento histórico.			

Competencias de titulación

Código	
A12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
A13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
A17	Capacidade de ler textos historiográficos e documentos orixinais na propia lingua así como de transcribir, resumir e catalogar información de forma pertinente.
A23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B10	Atención á diversidade e á multiculturalidade.
B16	Coñecemento doutras culturas.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Concepto da Arqueoloxía como disciplina histórica específica. Recoñecemento das capacidades do rexistro arqueolóxico como medio de coñecemento histórico.	A12 B1 A13
Coñecer as características propias da evidencia arqueoloxica. Habilidade para identificar a cultura material do pasado e extraer a información histórica que contén.	A17 B16
Coñecer e aplicar a metodoloxía arqueoloxica nas súas diversas fases e aspectos: prospección, escavación, analítica e interpretación.	A23 B10
Coñecer as bases, condicionantes e problemática do patrimonio arqueolóxico como recurso cultural.	A12 B10 A13

Contidos

Tema	
1.- Dimensión teórica da Arqueoloxía	1.1. Definición e conceptos. 1.2. A evidencia arqueoloxica. 1.3. Desenvolvemento histórico: do «anticuarismo» á nova arqueoloxía.
2.- Dimensión metodolóxica da Arqueoloxía	2.1. Prospección arqueolóxica. 2.2. Escavación arqueolóxica. 2.3. Analítica e interpretación do rexistro arqueolóxico.

3.- Dimensión patrimonial da Arqueoloxía	3.1. Valores, posesión e función social do patrimonio arqueolóxico.
	3.2. Conservación, musealización e xestión do patrimonio arqueolóxico.

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	12	30	42
Titoría en grupo	6	0	6
Actividades introductorias	1	1	2
Seminarios	3	10	13
Sesión maxistral	24	29	53
Probas de resposta curta	2	14	16
Outras	0	1	1
Relatorios/memorias de prácticas	0	8	8
Estudo de casos/análises de situaciones	2	7	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	Descripción
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación práctica dos coñecementos e de adquisición de habilidades procedementais, utilizando aparatos (ordenador, estereoscopo, teodolito etc.) e manexando materiais (programas informáticos, cartografía, fotografía aérea etc) propios da metodoloxía arqueoloxica. Desenvolveranse no laboratorio de Arqueoloxía (LAUV) e nos terreos do campus próximos á facultade.
Titoría en grupo	Entrevistas en grupo entre o profesor e o alumno realizadas na aula. Teñen por obxectivo o asesoramento e resolución de dúbidas da materia, especialmente no proceso de realización de traballos ou memorias de prácticas, así como a preparación específica para a realización das probas de avaliación, especialmente do exame escrito.
Actividades introductorias	Sesión de aula encamiñada a tomar contacto co alumnado, así como a presentar a materia (obxectivos, contidos, metodoloxía e avaliación).
Seminarios	Actividades en grupo reducido enfocadas ao traballo sobre un tema específico e concreto, especialmente a resolución de exercicios e casos prácticos sobre o tema.
Sesión maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos sobre a materia.

Atención personalizada	Metodoloxías	Descripción
Prácticas de laboratorio		A atención personalizada dos alumnos realizarase parcialmente a través das TIC mediante as ferramentas propias da plataforma TEM@ (participación, estatísticas de acceso etc.). Tamén avaliará mediante as titorías colectivas e as académicas, consistindo esencialmente no seguimento do proceso de elaboración de estudios de caso e exercicios prácticos, memoria de prácticas de laboratorio e preparación das probas de avaliación.
Seminarios		A atención personalizada dos alumnos realizarase parcialmente a través das TIC mediante as ferramentas propias da plataforma TEM@ (participación, estatísticas de acceso etc.). Tamén avaliará mediante as titorías colectivas e as académicas, consistindo esencialmente no seguimento do proceso de elaboración de estudios de caso e exercicios prácticos, memoria de prácticas de laboratorio e preparación das probas de avaliación.
Titoría en grupo		A atención personalizada dos alumnos realizarase parcialmente a través das TIC mediante as ferramentas propias da plataforma TEM@ (participación, estatísticas de acceso etc.). Tamén avaliará mediante as titorías colectivas e as académicas, consistindo esencialmente no seguimento do proceso de elaboración de estudios de caso e exercicios prácticos, memoria de prácticas de laboratorio e preparación das probas de avaliación.

Avaliación	Descripción	Cualificación
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio serán avaliadas mediante a entrega dun relatorio ou memoria de prácticas. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, incluíndo especialmente os resultados dos exercicios prácticos realizados.	30%
Seminarios	Os seminarios serán avaliados mediante unha proba escrita de estudio de caso / análise de situación.	10%
Sesión maxistral	Os contidos expostos nas sesións maxistrais serán avaliados mediante unha proba escrita de resposta curta.	50%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado ten dereito a ser avaliado mediante un exame final.

Bibliografía. Fontes de información

BÁSICA

- BENDALA GALAN, M. (1991): La Arqueología, Salvat, Madrid. OUR 902 /94
- CARANDINI, A. (1997): Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica, Crítica, Barcelona. OUR 902 /19
- DOMINGO, I.; BURKE, H.; SMITH, C. (2007): Manual de campo del Arqueólogo, Ariel, Barcelona. OUR 902 /369
- FRANKOVICH, R.; MANACORDA, D. (Eds.) (2001): Diccionario de arqueología : temas, conceptos y métodos, Crítica, Barcelona. OUR 902 /392 OUR 902 /52
- GUTIERREZ LLORET, S. (2001): Arqueología. Introducción a la historia material de las sociedades del pasado, Universidad, Alicante. OUR 902 /141
- RENFREW, C.; BAHN P. (1993): Arqueología. Teorías, Métodos y Práctica, Akal, Madrid. OUR 902 /67

COMPLEMENTARIA

- ALCINA FRANCH, J. (1998): Diccionario de arqueología, Alianza, Madrid. OUR 902 /51
- CABALLERO ZOREDA, L. y ESCRIBANO VELASCO, C. (Eds.) (1996): Arqueología de la Arquitectura. El método arqueológico aplicado al proceso de estudio y de intervención en edificios históricos, Junta de Castilla y León, Valladolid. OUR 902 /128
- DANIEL, G. (1974): Historia de la Arqueología. De los Antiguos a V. Gordon Childe, Madrid. OUR 902 /60
- FERNANDEZ MARTINEZ V. (2000): Teoría y Método de la arqueología, 2º ed., Síntesis, Madrid. OUR 902 /22
- GAMBLE, C. (2008): Arqueología básica, Ariel, Barcelona. OUR 902 /398
- GRAN-AYMERICH, E. (2001): El nacimiento de la arqueología moderna 1798-1945, Universidad, Zaragoza. OUR 902 /239
- HARRIS, E. C. (1991): Principios de estratigráfica arqueológica, Crítica, Barcelona. OUR 902 /104 OUR 902 /88(A)
- MANNONI, T.; GIANNICEDDA, E. (2007): Arqueología. Materias, objetos y producciones, Ariel, Barcelona. OUR 902 /399
- MCINTOSH, J. (1987): Guía práctica de arqueología, Blume, Madrid. Depósito: OUR 31107
- NIETO PRIETO, F. J. (1984): Introducción a la Arqueología Subacuática, CYMYS, Barcelona. OUR 902 /16
- RENFREW, C.; BAHN P. (2008): Arqueología. Conceptos clave, Akal, Madrid. OUR 902 /385
- ROSKAMS, S. (2002): Teoría y práctica de la excavación, Crítica, Barcelona. OUR 902 /232

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Arqueoloxía Aplicada/O02G250V01402

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fontes de Información en Humanidades/O02G250V01101

Historia: Modelos de Interpretación das Sociedades Preestatais/O02G250V01105

Outros comentarios

Os alumnos deberán estar dados de alta e co seu perfil editado na plataforma TEM@. Nesta plataforma incluirase información detallada e adicional sobre contidos e actividades da materia, proporcionándose igualmente outro tipo de recursos docentes (material audiovisual, documentos, enlaces, foros etc.).
